

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського ордена Трудового Червоного Прапора
державного університету ім. І. І. Мечникова

НАШІ КАНДИДАТИ

ЗАГАЛЬНИМИ зборами колективу університету 14 лютого 1967 року висунуті кандидатами в депутати:

В. М. ГЛУШКОВ — кандидатом в депутати Верховної Ради УРСР по 300 університетському виборчому округу.

О. І. ЮРЖЕНКО — кандидатом в депутати Одеської обласної Ради депутатів трудящих по 79 виборчому округу.

Л. В. ГЛАДКА — кандидатом в депутати Одеської міської Ради депутатів трудящих по 114 виборчому округу.

А. П. ЧЕРЕДНИЧЕНКО — кандидатом в депутати Одеської міської Ради депутатів трудящих по 145 виборчому округу.

Н. Л. ОЛЕНОВИЧ — кандидатом в депутати Одеської міської Ради депутатів трудящих по 170 виборчому округу.

Ю. А. МАЦЕНКО — кандидатом в депутати районної Ради депутатів трудящих Центрального району по 249 виборчому округу.

М. І. ГАВРИЛОВ — кандидатом в депутати районної Ради депутатів трудящих Центрального району по 217 виборчому округу.

Г. М. МІЖЕВСЬКУ — кандидатом в депутати районної Ради депутатів трудящих Центрального району по 6 виборчому округу.

КЛУБ ВИБОРЦІВ ЗАПРОШУЄ

КЛУБ виборців створений при нашому університеті зовсім недавно, але про нього вже багато знають і охоче його відвідують.

Кожний четвер тут проводиться якимсь міроприємством. Так, 2 лютого в клубі відбувся вечір питань і відповідей про міжнародне становище. На питання виборців давали відповіді доцент Д. Богуненко та кандидат історичних наук С. Аппатов.

А 9 лютого в своєму клубі виборці зустрілися з вченим — професором, доктором медичних наук Р. О. Файтельбергом, який розповів про зарубіжну поїздку навколо Європи, підкріплюючи свої слова показом фотографій.

До речі, треба сказати, що в підготовці цього вечора активну участь прийняла старший викладач кафедри педагогіки Валентина Ігнатівна Грановська. Іншим не завадило б перейняти її досвід роботи з виборцями.

В найближчий четвер бесіду з виборцями на тему: «Радянське законодавство про шлюб і сім'ю» проведе доцент Ю. Червоний. Після цього буде показано кінофільм «Сім'я і життя».

На початку березня в клубі відбудеться вечір молодих виборців, який завершиться концертом.

Ласкаво просимо до клубу, товариші виборці!

І. БУВАЙЛО.

СПРАВЕДЛИВЕ ОБУРЕННЯ

АКТОВИЙ зал нашого університету заповнили студенти, викладачі, вчені, співробітники. Вони зібрались на мітинг протесту проти антирадянської кампанії, яка розгорнулася зараз в Китаї.

Мітинг відкриває заступник секретаря парткому М. Раковський. Він надає слово проректору по учбовій роботі Г. Вязовському.

— Ми знали, що Китаю потрібні спеціалісти і щиро прагнули передати наші знання і досвід його посланцям. Ми не шкодуємо про це. Але нам прикро, що китайські керівники дуже швидко забули про те, хто їм простягнув руку допомоги, і поглимались з самого святого — дружби наших народів.

Ми гнівно протестуємо проти політики шантажу і провокацій, політики ки-

МІТИНГ В АКТОВОМУ ЗАЛІ

тайських керівників, які так швидко забули все те корисне, дружньо-щире зроблене нами — справжніми інтернаціоналістами, для трудящих Китаю.

На трибуні доктор філологічних наук А. Недзвідський.

— Те, що твориться зараз в Китаї, — жахливо, — говорить він. — Дії групи Мао-Цзе-дуна — це відступництво від марксизму-ленінізму, зрада інтересів світового комуністичного руху, і перш за все інтересів самого китайського народу.

— Я палко підтримую Заяву Радянського уряду, в якій, зокрема, говорить-

ся, що витримка і терпіння радянських людей не безмежні. Ми вимагаємо, щоб китайські власті покарали хуліганів і підбурювачів, які вчинили бешкет навколо нашого посольства в Пекіні, — сказала студентка IV курсу хімічного факультету Валентина Венікова.

Обурення і суворе попередження китайським розкольникам звучало у виступах доктора історичних наук К. Петряєва, доцента О. Степанової, професора Д. Елькіна, секретаря комітету комсомолу університету Сергія Бойченка.

Багатотисячний колектив університету в прийнятій резолюції одностайно підтримав Заяву Радянського уряду в зв'язку з останніми подіями в Китаї, дав сувору відповідь провокаторам.

СУРОВА ОДПОВІДЬ ПРОВОКАТОРАМ

Ми, професори, викладачі, студенти та співробітники Одеського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету імені І. І. Мечникова, зібрались на загальноуніверситетський мітинг, одностайно підтримуємо і схвалюємо Заяву Радянського Уряду в зв'язку з ворожою кампанією, яка проводиться китайськими властями по відношенню до Радянського Союзу і до громадян нашої країни.

Провокаційні дії проти радянських людей і розпалювання антирадянської істерії в Китаї немає собі рівних в історії дипломатичних відносин між державами.

Провокації, шантаж, наклепи, зрада і насильство стали основним напрямом політики, яку проводить кліка Мао-Цзе-дуна.

Колектив університету глибоко обурений тим, що китайські керівники своєю розкольницькою і зрадницькою політикою підривають дружбу китайського і радянського народів. Вони свідомо намагаються перекурити і дискредитувати в очах народів Китаю ту величезну братерську допомогу, яку надавав радянський народ Китайській Народній Республіці в

РЕЗОЛЮЦІЯ МІТИНГУ

будівництві соціалізму.

Забути все, що було зроблено радянським народом для Китаю, можуть лише люди без честі і совісті, осліплені буржуазним націоналізмом і угаром великодержавного шовінізму.

Ми висловлюємо обурення діями властей Китаю, які підбивають окремі групи китайських громадян до безчинств, направлених проти дипломатичних працівників СРСР та інших радянських представників в КНР, до розправи над радянськими людьми, а також до бешкетів китайських громадян в Радянському Союзі, які здійснюються під керівництвом посольства КНР в Москві.

Палко схвалюючи Заяву Радянського уряду, колектив університету заявляє рішучий протест проти беззаконня та сваволі, які допускаються в Пекіні щодо радянських людей.

Ми тавруємо ганьбою китайських розкольників, які наносять удар в спину братньому в'єтнамському народові, що бореться проти агресії амери-

канського імперіалізму.

Ми вимагаємо від китайського керівництва припинення провокацій проти Радянського Союзу та громадян нашої країни, покарання винних, недопущення подальших провокаційних дій і сповнені рішучості дати гідну відсіч антирадянським намаганням кліки Мао-Цзе-дуна.

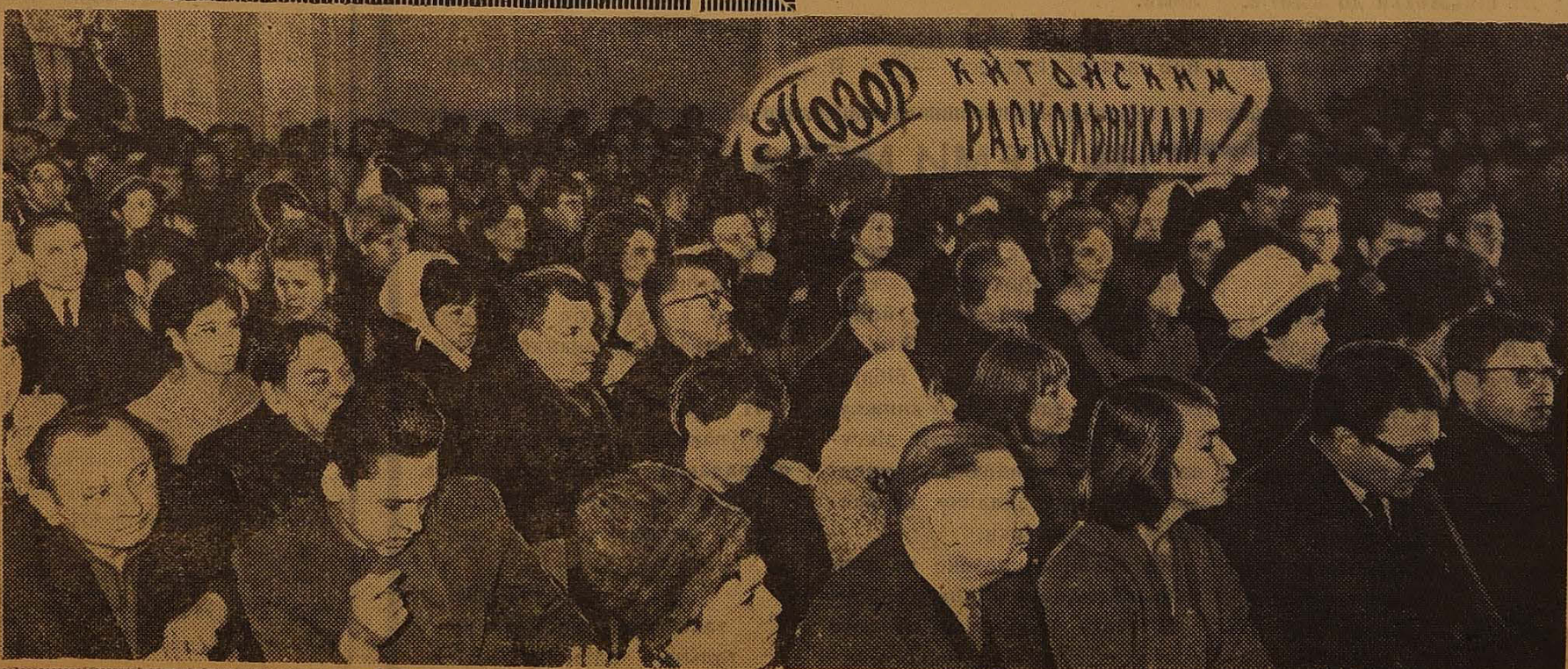
Як і всі радянські люди, тісно згуртовані навколо рідної Комуністичної партії, Ленінського Центрального Комітету і Радянського уряду, колектив університету завжди буде вірний принципам інтернаціоналізму, буде йти в передових лавах борців за комунізм.

За рішенням учасників мітингу текст цієї резолюції відіслано на адресу китайського посольства у Москві.

На знімках: загальноуніверситетський мітинг у великому актовому залі. Виступає секретар комітету комсомолу ОДУ Сергій Бойченко.

Фото П. Дутка.

НА ВЧЕНІЙ РАДІ ОДУ

На черговому засіданні вченої ради університету після обговорення доповіді професора В. Федосеева про виконання плану наукової роботи за 1966 рік було прийнято рішення, втілення якого в життя дасть змогу вченому університету здійснити свої творчі плани, гідно зустріти 50-річчя Великого Жовтня.

На цьому ж засіданні вченої ради доповідь про стан і заходи по поліпшенню виробничої практики студентів зробив проректор по учбовій роботі доцент Г. Вязовський.

Вчена рада відзначила, що в 1965/66 році учбова і виробнича практика студентів в цілому пройшла організовано, завдання практики виконано. Майже всі студенти за практику одержали позитивні оцінки або «залік».

Крім виконання завдань практики, студенти брали активну участь в громадській роботі підприємств і установ, де вони проходили практику.

Разом з тим в організації і проведенні практики мали місце і недоліки: скорочення строків на 1—2 тижні (біологічний факультет), заміна місць практики (фізичний, філологічний факультети), несвоєчасний розподіл студентів по місцях практики, неповне матеріальне забезпечення та інше.

Керуючись Постановою ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи по поліпшенню підготовки спеціалістів і удосконаленню керівництва вищою і середньою спеціальною освітою в країні», з метою поліпшення організації і проведення виробничої практики студентів, вчена рада запропонувала всім деканам факультетів, заведу-

ючим кафедрами та провідним професорам брати безпосередню участь в керівництві виробничою практикою, систематично відвідувати бази для надання кваліфікованої допомоги студентам, проведення роботи, спрямованої на поліпшення змісту та матеріального забезпечення практики, встановленню та зміцненню зв'язків з підприємствами та установами.

Керівництво виробничою практикою треба доручати лише професорам, доцентам та досвідченим старшим викладачам.

Завідуючі кафедрами та декани факультетів повинні звернути особливу увагу на своєчасне і якісне складання індивідуальних завдань по практиці і громадських доручень на час практики. Необхідно забезпечувати кожного студента щоденником виробничої практики, з'ясувати порядок його ведення та необхідність подачі при захисті звітів. Треба підвищити вимоги до студентів при оформленні та захисті звітів по практиці.

Вчена рада запропонувала також деканам факультетів щорічно на початку учбового року на радах факультетів детально обговорювати наслідки учбової і виробничої практики студентів за минулий рік і ставити конкретні завдання по її організації і проведенню в новому році.

Було накреслено і ряд інших заходів, спрямованих на поліпшення виробничої практики.

На засіданні Вченої Ради були вручені: атестат професора — Л. А. Семенюк, атестати доцента — І. Г. Батюку, С. О. Гешеліну, В. П. Дроздовському, О. І. Санніковій, дипломи кандидата наук — Н. Я. Вільшанській, Г. Б. Гольденберг та І. О. Одінцову.

Присутні на засіданні вченої ради тепло поздоровили товаришів, які одержали атестати та дипломи.

НАШ КАЛЕНДАР

В ІМ'Я ВІТЧИЗНИ

ДО 100-РІЧЧЯ
ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
П. П. ШМІДА

Ім'я Петра Петровича Шміда (1867—1906), революціонера-демократа, одного з керівників Севастопольського повстання 1905 року, золотими літерами вписано в історію революційної боротьби трудящих Росії. Він був продовжувачем традицій тих кращих офіцерів царської Росії, волелюбство яких так яскраво проявилось ще на початку минулого сторіччя в русі декабристів.

З юнацьких років Шмідт мріяв про подвиг в ім'я Вітчизни. Бажаючи бути ближче до народу, він покинув військовою службу і перейшов у торговий флот. Тут Шмідт проявив себе другом матросів, безстрашним моряком, знання якого і сила волі не раз рятували в хвилину небезпеки людей і кораблі.

Своїми виступами проти самодержавства на мітингах та демонстраціях в жовтні 1905 року П. П. Шмідт завоював велику популярність серед народу. Робітники Севастополя обрали його своїм довічним депутатом.

Полум'яний пропагандист народної волі, впевнений в необхідності змінити існуючі порядки, лейтенант Шмідт в листопаді 1905 року стає на чолі повстання. Приймавши командування «Очаковим», а потім і всім флотом, що повстав, П. Шмідт до кінця залишається вірним революції.

Звістка про повстання на Чорноморському флоті облетіла всю країну і знайшла гарячу підтримку у трудящих, які палко привітали чорноморців. Повстання революційно вплинуло на солдат і матросів царської армії і флоту. За словами В. І. Леніна, «севастопольські події знаменують повний крах старого, рабського порядку у військах, того порядку, який перетворював солдат в озброєні машини, робив їх знаряддям придушення найменших прагнень до волі».

Повстання було розгромлено. Його керівники на чолі з лейтенантом Шмідтом були передані до суду. Промова П. П. Шміда на суді була сміливим обвинувальним актом проти царизму.

Світлий образ Петра Петровича Шміда навечно залишиється в пам'яті нашого народу.

ЗАВЖДИ В ПОШУКУ

ВЧОРА — СЕСІЯ ВСЕ НА „ВІДМІННО“ СЬОГОДНІ — ПРАКТИКА

життя та навчання студентів-біохіміків.

Ще зимової сесії 1965-66 учбового року група складала всі іспити на «відмінно».

— Влітку нам трохи не поталанило, — розповідає староста групи Світлана Доманська, — ми вирішили ще в першому семестрі цього навчального року зимову сесію скласти тільки на «відмінно». Це нам вдалося і ми пишаємось, що змогли додержати дане слово.

— Чи тяжка була сесія?

— Так, — відповідає комсорг групи Ніна Панкратова, — чотири заліки і чотири іспити. Особливо важливими і складними були два іспити з спецкурсів — інземологія (часткова і загальна) та біоенергетика окислювально-відновлювальних процесів. Нелегкими, звичайно, були і іспити з педагогіки та політичної економії. Група сумлінно працювала над цими дисциплінами й під час семестру, й під час підготовки до іспитів.

Група взагалі наполеглива. Всі її студентки є членами на-

укових гуртків. Вони проводять в лабораторіях експерименти, виступають з доповідями. Так, наприклад, С. Доманська виступала з доповіддю про синтез аскорбінової кислоти, а С. Ігнатова робила повідомлення на тему: «Антибіотики та біосинтез білка». Нема потреби перечислювати назви всіх доповідей, що їх робили дівчата, бо ж головне те, що група працює, прагне до знань, до пошуку, що студентки бажать стати висококваліфікованими спеціалістами у своїй галузі.

Багато часу дівчата віддають громадській роботі. Всі вони мають постійні комсомольські доручення. Жана Астахова — член комсомольського прожектору університету, Ніна Бондарчук, Люба Божія та Ліда Добрецова — члени комсомольського бюро курсу. Світлана Сотнікова працює у факультетській газеті, її тезка Ігнатова — голова спортради біологів.

Отже, група дбає не тільки про власні інтереси — всі її

члени в міру своїх сил сприяють покращанню справ на всьому факультеті.

Цікаво проходять в групі і політичні інформації. Комсорг групи Ніна Панкратова вимагає від дівчат знань з основних питань міжнародного та внутрішнього становища нашої країни, країні соціалістичної співдружності. Група біохіміків одна з перших підхопила звернення студентів другого курсу історичного факультету до всіх студентів університету і включилася в змагання за кращу академгрупу, за право називатися групою імені 50-річчя Великого Жовтня.

Сьогодні біохіміки проходять педагогічну практику в школах нашого міста. Дехто з них вже дав перші уроки. Ця практика є для них і перевіркою знань, що придбали за три з половиною роки навчання.

Побажаємо ж дівчатам-відмінницям на «відмінно» пройти практику і з честю скласти літню сесію — останню перед славним ювілеєм.

Н. БОРИСОВ.

НА ТЕМИ МОРАЛІ

ЛИШЕ ДЛЯ СЕБЕ

По-різному читають книжки наші читачі. Більшість з них робить це серйозно, вдумливо, акуратно поводяться з книгою.

Але є і такі читачі (їх менше), про яких слід всім знати. Ставлення до книжки в таких людей егоїстичне, а часом і хуліганське. Вони дуже своєрідно пізнають їх зміст: рвуть сторінки, підкреслюють

рядки, вирізають ілюстрації і таблиці. А іноді просто «забувають» повернути книжку чи журнал в бібліотеку. Ось приклади:

Студент другого курсу біологічного факультету Бєлий заявив, що книжка, видана йому в читальному залі Наукової бібліотеки, пропала там же. Насправді ж — це брехня. Студент-заочник п'ятого курсу

юридичного факультету Панкевич вже рік не приносить книжку і не приходять за своїм студентським квитком, йому, бачить, «соромно» підійти і чесно розрахуватися з бібліотекою за загублену книжку. Окремі студенти-юристи зіпсували шість юридичних журналів 1966 року видання, вирвавши з них сторінки.

На жаль, це далеко не повний список таких «книголюбів».

В своїй роботі бібліотекар розраховує на культурного чи-

тача. Видаючи тисячі книг за день, він не має ніякої можливості перегорнути сторінки всіх книжок і журналів для того, щоб знайти зіпсований екземпляр.

Ті горе-читачі, які псують, «забувають» повертати книги, обкрадають і своїх товаришів, і майбутніх читачів, приносять шкоду державі.

Л. СТИЛЬВЕ,
завідуюча сектором читальних залів НБ ОДУ.

ГАРЯЧІ СПОРТИВНІ БАТАЛІЇ

70 НАШИХ —
У ЛЕНІНГРАДІ
РЕВАНШ МОЖНА
ВЗЯТИ
МАЙСТЕР СПОРТУ
Т. ГАЛКА НА ВИСОТІ

коатлетичних манежах і водних басейнах НДР, Польщі, Чехословаччини та інших зарубіжних країн. Тому зрозуміле те хвилювання, з яким наші спортсмени відправлялися в дорогу...

І ось Ленінград.

В складі нашої делегації — гімнасти, плавці, легкоатлети, баскетболісти — всього 70 чоловік. Їм треба буде помірятися силою, спритністю, витривалістю, та швидкістю зі студентами Московського, Київського, Ленінградського, Ризького, Кишинівського, Казанського, Тбіліського та Дніпропетровського університетів.

Розгорілися гарячі спортивні баталії. Наші баскетболісти в цілому залишили хороше враження, хоча програли литовцям та ленінградцям. Але вони сповнені бажання взяти реванш за ці поразки. Таку можливість їм буде надано в травні, коли буде проводитися турнір, присвячений Дню Перемоги. В цьому турнірі приймуть

«бій» всі учасники ленінградської зустрічі.

Більшого чекалося від виступу наших легкоатлетів. Змагання показали, що деякі спортсмени ОДУ мало готувалися і в результаті наша команда опинилася на останньому місці. Заслуговує похвали майстер спорту Тамара Галка. Вона була першою в стрибках у висоту з розгону і в бігу на 80 м з бар'єрами. Непогано себе зарекомендували наші спортсмени Стручаєв, Соколов, Семенов та Боровикова.

Успішними були виступи з окремих видів плавання нашого ветерана Валерія Пахомова.

Але особливо прикро вразили нас змагання зі спортивною гімнастикою. Так наша найсильніша гімнастка Таїсія Рибалко

в особистому заліку була лише 13-ою, а майстер спорту Світлана Токар гірш того — 26-ою. Чоловіки — гімнасти Михайло Шаров та Юрій Саранча зайняли відповідно 22-е та 24-е місця.

Підсумки цієї зустрічі повинні стривожити кафедру фізичного виховання, примусити її серйозно переглянути систему підготовки спортсменів, проаналізувати причини наших невдач, визначити конкретні заходи для того, щоб запобігти зривів у майбутньому.

Хочеться відзначити гостинність спортсменів ЛДУ. Наша делегація дякує їм за хорошу організацію змагань, за цікаві екскурсії по знаменних місцях міста Леніна.

В. ЛАПКО.

ЧЕРГОВА • ОДЕССА ЗУСТРІЧ • 1968 РІК

В ТОЙ час, коли наші легкоатлети, гімнасти, баскетболісти та плавці вели гарячі спортивні баталії в Ленінграді, університетська команда з художньої гімнастики взяла участь в Києві у традиційній зустрічі гімнасток. Сюди, крім нашої команди, з'їхали представниці Московського, Ленінградського, Київського, Тбіліського університетів та університету міста Тарту.

В подібних змаганнях наші спортсмени беруть участь вдало. В минулому році така зустріч відбулася в Тбілісі. Там наші дівчата, на жаль, зайняли останнє місце.

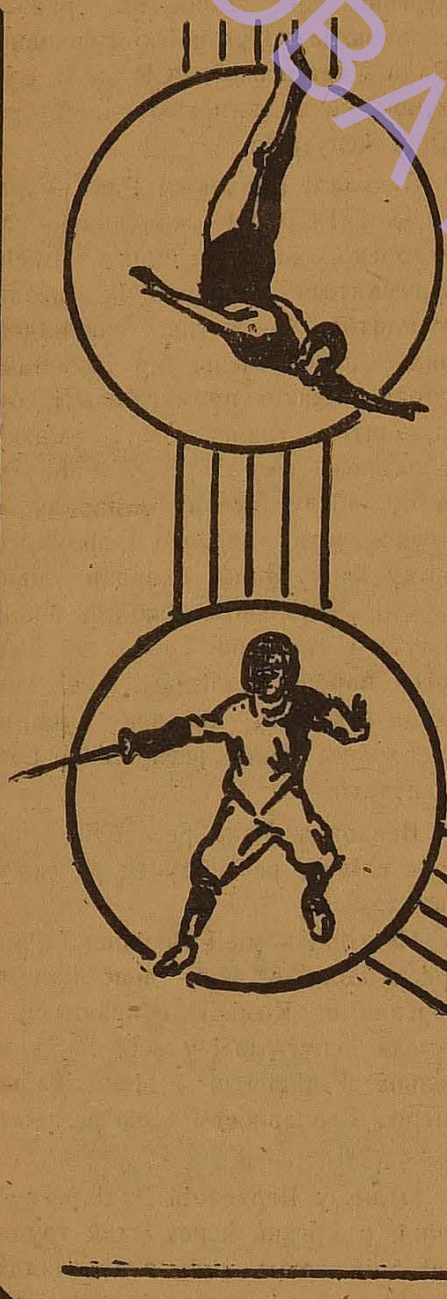
В змаганнях нинішнього року команда гімнасток університету в складі Н. Козіної, О. Белоусенко, Т. Воронової, В. Левкоєвої, С. Баранової — зайняла п'яте місце. Переможцями змагань стали ленінградки.

Чергова зустріч університетських команд з художньої гімнастики відбудеться в 1968 році в Одесі. Треба сподіватися, що наші дівчата в рідному місті виступлять набагато краще.

В КІНЦІ січня особливо багато турбот було у спортивного клубу нашого вузу: формувалися команди, перевірявся інвентар, уточнювалася програма великих змагань, загалом наші спортсмени готувалися до від'їзду в Ленінград.

Тут, в славному місті, яке носить ім'я Леніна, в місті чудових не лише революційних, бойових, трудових, але й спортивних традицій, і мали відбутися змагання команд багатьох університетів нашої країни.

Спортсмени Ленінградського університету — організатори цієї зустрічі — не раз виступали на баскетбольних та волейбольних майданчиках, лег-

СЛОВО ПРО СЛОВО

НАЗВИ ФОРМАЦІЙ

СУСПІЛЬНО-економічна формація — це ступінь історичного розвитку суспільства з властивим йому способом виробництва, типом виробничих і побутових відносин, з властивим йому базисом і політичною надбудовою. В історії людства відомі такі суспільно-економічні формації: первісно-община, рабовласницька, феодальна, капіталістична і комуністична. Історія назв перших двох суспільно-економічних формацій досить прозора й не потребує особливих коментарів. Назви останніх трьох суспільно-економічних формацій, які часто називають іншомовними словами «феодалізм», «капіталізм», «комунізм», уже не такі очевидні. Коротко розповімо про історію цих назв.

Феодалізм — це суспільно-економічна формація, що прийшла на зміну рабовласницькій. При феодалізмі основою виробничих відносин є власність феодала на засоби виробництва і майже повна власність на робітника виробництва — кріпака.

Слово «феодалізм» генетично зв'язане з давньогерманським словом «феод». Первісне значення слова «феод» — це «володіння помістям, майном, скотом, грішми». Від слова «феод» у латинській мо-

ві утворилось слово «феодал», уживаному в значенні «власник феоду», і «феодалізм», уживаному в значенні «державний лад, заснований на феодальній власності й залежності виробників».

У російській і українській мовах слово «феодалізм» почало поширюватися у 60-х роках XIX ст.

Капіталізм — це суспільно-економічна формація, основою якої є приватна власність капіталістів на засоби виробництва, яка дає можливість їм експлуатувати найману працю. Капіталізм — це остання в історії людства антагоністична суспільно-економічна формація.

Слово «капіталізм» генетично зв'язане із словом «капітал», утвореного від латинського слова «капут» — «голова». Отже, первісне значення слова «капітал» було таке: «все, що торкається голови, життя». Згодом слово «капітал» дещо розширило свою семантику й стало вживатися у значеннях: а) «наявність певних цінностей, що мають мінову вартість», б) «грошова сума, що видається на проценти». У таких значеннях слово «капітал» уживалось у російській та українській мовах з XVIII до середини XIX ст.

У другій половині XIX ст. у

зв'язку з поширенням у Росії й на Україні ідей марксизму слово «капітал» уточнюється і починає вживатися у значенні — «вартість, що приносить її власникові додаткову вартість, завдяки експлуатації найманих робітників».

Від слова «капітал» з допомогою суфікса -ІЗМ і утворилося слово «капіталізм» як назва суспільно-економічної формації. У наведеному вище значенні слово «капіталізм» в російській та українській мовах стало вживатися у марксистській літературі в кінці XIX — на початку XX ст.

Комунізм — це суспільно-економічна формація, що історично приходить на зміну капіталізму. При комунізмі приватна власність на засоби виробництва знищується. Засоби виробництва стають суспільною власністю.

При комунізмі всі форми соціального і національного гноблення ліквідуються й між членами комуністичного суспільства встановлюються відносини товарного співробітництва та взаємодопомоги вільних від експлуатації громадян нового безкласового суспільства. Першою, нижчою фазою комуністичної суспільно-економічної формації є **соціалізм**, а другою, вищою — **комунізм**.

Історія слів «соціалізм» і «комунізм» така.

Слово «соціалізм» генетично зв'язане з латинським словом «соціус» — «товариш». Від основи слова «соціус» у французькій мові на початку XIX ст. і утворилось слово «соціалізм» із значенням «товариський, суспільний лад».

Слово «соціалізм» і похідні від нього, як, наприклад, «соціаліст» у російській та українській мовах з'явилися в середині XIX ст. у зв'язку з розвитком революційно-демократичного руху, класової боротьби й поширенням ідей марксизму. Про це свідчить і фіксація цих слів в «Толковом словаре живого великорусского языка» В. Даля (1863—1866 рр.), в якому вони пояснювалися так: **соціалізм** — «вчення, що організовує суспільний і сімейний побут на товариській чи артілійній основі; крайній соціалізм впадає в комунізм, який вимагає ліквідації будь-якої приватної власності, на загальну користь»; **соціаліст** — це «прибічник учення про соціалізм, який є ворогом будь-якого державного ладу».

В кінці XIX — на початку XX ст. в Росії і на Україні слово «соціалізм» поширюється в марксистському його значенні як «суспільний і державний лад, який встановлюється в результаті пролетарської

революції, повалення панування буржуазії й утвердження диктатури пролетаріату». Відповідно до цього і слово «соціаліст» стало вживатися у значенні — «послідовник і оборонець пролетарської держави, що буде соціалізм».

Слово «комунізм» генетично зв'язане з латинським словом «комуніс» тобто «спільний», «загальний». В середині віки від цього слова у французькій мові утворилось слово «комун», вживаному у значенні «міська община, що домоглась грамоти на певну незалежність від феодала». Із значенням «община» слово «комун» з'являється в російській та українській мовах вже в першій половині XIX ст.

У 40-х роках XIX ст. К. Маркс, Ф. Енгельс відкрили об'єктивні закони суспільного розвитку й довели історичну неминучість загибелі, повалення капіталізму й утворення нової суспільно-економічної формації. Маючи на увазі найістотніші, найхарактерніші риси цієї нової формації на базі слова «комун» з допомогою суфікса -ІЗМ і була утворена її назва — **КОМУНІЗМ**.

У Росії і на Україні слово «комунізм» почало поширюватися у другій половині XIX ст.

Доцент А. МОСКАЛЕНКО.